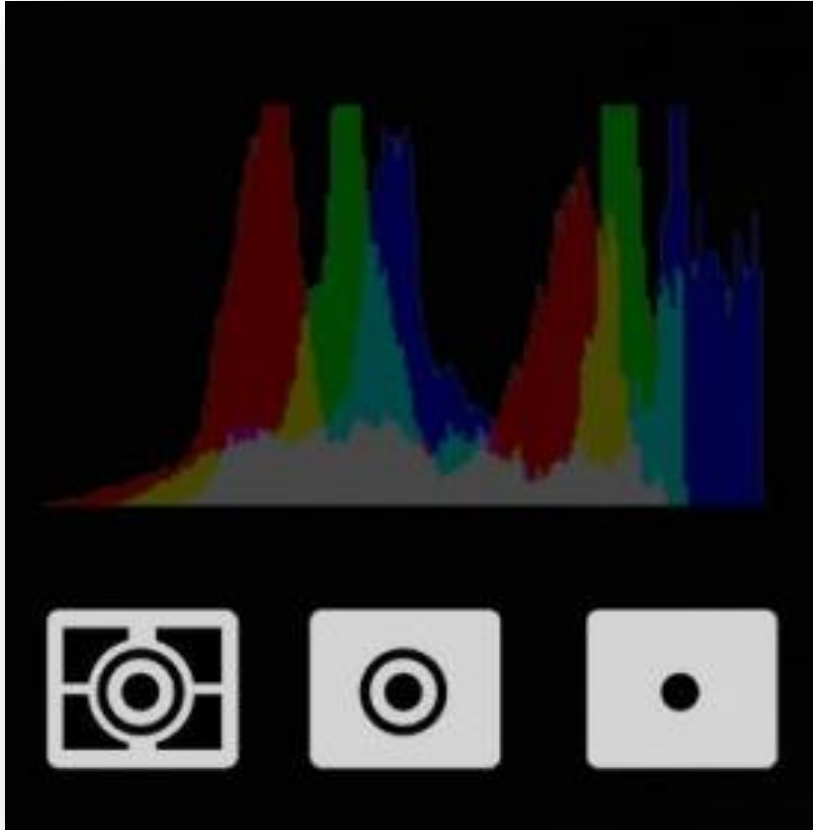


FOTOĞRAF MAKİNESİNDE IŞIK ve ÇEKİM MODLARI

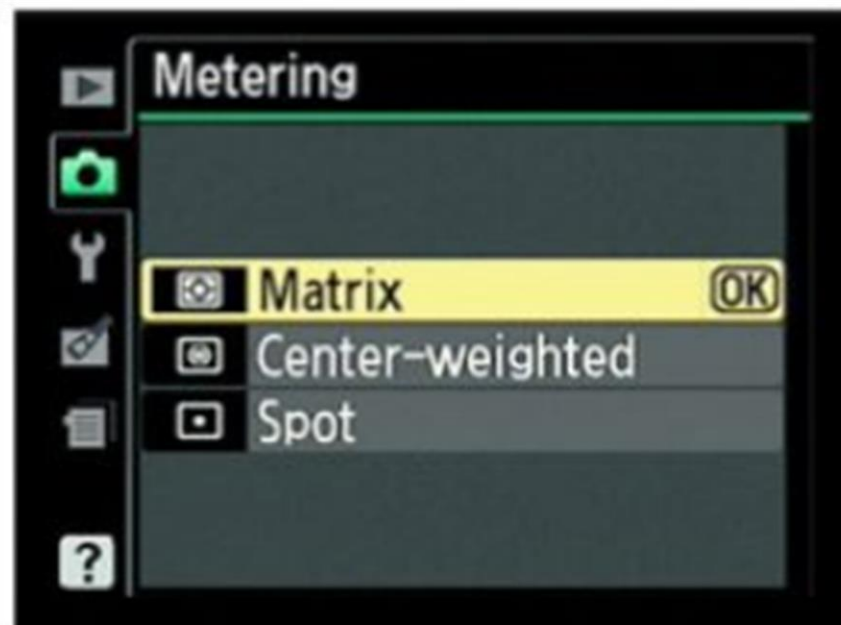
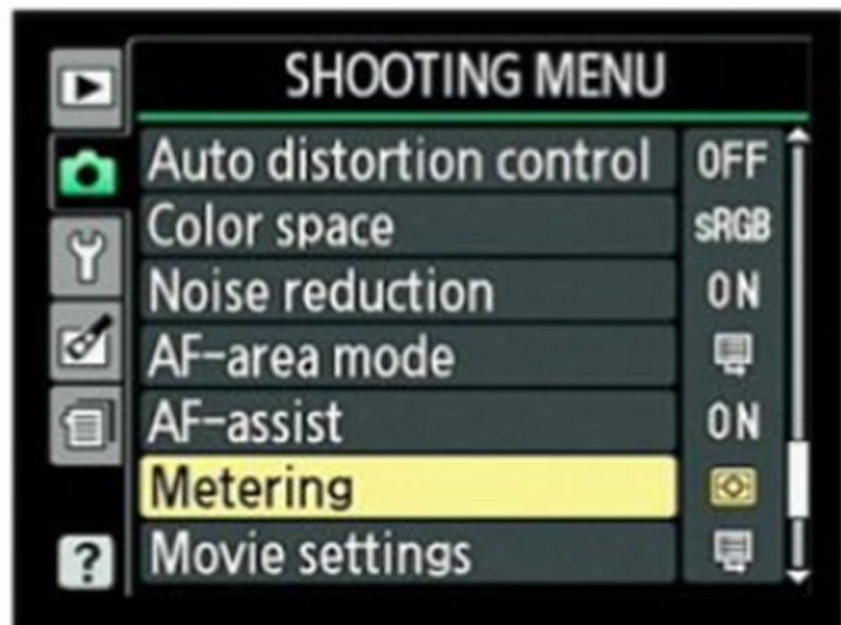
Mustafa Taşkın

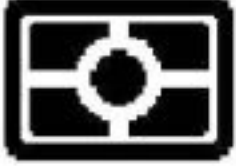
Günümüzde kullandığımız **fotoğraf** makineleri yansıyan **ışığı** ölçen bir sisteme sahiptir. Fotoğrafını çekeceğimiz konu üzerinden yansıyan **ışık** objektiften girerek aynaya gelir ve aynadan yansıyan **ışık** penta prizma üzerine geldiğinde burada ışığa duyarlı hücreler elektriksel olarak **ışık** şiddetini ölçerler.

IŞIK ÖLÇÜM MODLARI



Kullandığımız fotoğraf makineleri yansıyan ışığı ölçen bir sisteme sahiptir. Fotoğrafını çekeceğimiz konu üzerinden yansıyan ışık objektiften girerek aynaya gelir ve aynadan yansıyan ışık penta prizma üzerine geldiğinde burada ışığa duyarlı hücreler elektriksel olarak ışık şiddetini ölçerler. Bu ölçüm neticesinde fotoğraf makinesinin pozometresi çekim modlarına göre uygun diyafram veya enstantane değerini belirler.

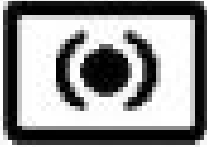




MATRIX (DEĞERLENDİRMELİ) IŞIK ÖLÇÜMÜ

Genel ölçüm modunda fotoğraf makinesi objektifin gördüğü tüm alandan ışık bilgisi alır. Bu bilgiyi alırken kadraji bölgelere ayırarak her bir bölgeden gelen ışık bilgisini ayrı ayrı toplar ve tüm bu bilginin ortalamasını alarak en uygun pozlama değerlerini belirler. Birçok durum için kullanışlıdır. Manzara ve topluluk fotoğrafı gibi ışığın dengeli dağıldığı durumlarda oldukça iyi sonuçlar alınır.

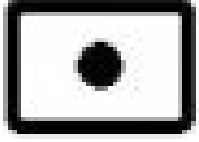




MERKEZ AĞIRLIKLIL (KİSMİ) İŞIK ÖLÇÜMÜ

Merkez ağırlıklı ölçüm modu da tıpkı genel ölçüm gibi fotoğrafın tamamından ışık bilgisi alır ancak merkez kısmını referans olarak pozlama değerlerini merkezdeki ışık değerlerine ağırlık vererek belirler. Bu oran yaklaşık olarak %70 merkez %30 kenarlar şeklindedir. Çok sert olmayan ters ışıktaki konuları çekmek, portre ve hayvanların tek çekimleri için kullanılır..





SPOT (NOKTA) IŞIK LUM

Pozometre konudan gelen iŐiŐin sadece merkezde yaklaşık olarak 3mm'lik bir kısmını (%3 - 5) ler ve bu ölçüme göre pozlama deŐerlerini belirler. Konunun kadrajı doldurduŐu durumlarda, makro çekimlerde ve fotoŐrafa dramatik etkiler verilmek istendiŐinde kullanılması en doŐrusudur.



FOTOĞRAF ÇEKİM MODLARI



A

OTOMATİK ÇEKİM MODU

Otomatik mod makinelerimizde genellikle **yeşil** simgeyle ifade edilir. Bu çekim modunda bütün pozlama ayarları fotoğraf makinasına bırakılır. **Yani diyafram, enstantane, ISO ve flaşı makine otomatik olarak ayarlar.**

Fotoğrafa yeni başlayanların çoğu bu modu kullanır. Eğer fotoğrafçılıkta ilerlemek istiyorsanız bu moddan olabildiğince çabuk kurtulun.

Hiçbir ayar yapmadan sürekli bu modu kullanırsanız fotoğrafçılığın tekniği hakkında hiçbir şey öğrenemezsiniz.



PROGRAM ÇEKİM MODU

Bu mod makinelerimizde P simgesiyle gösterilir. *ISO, beyaz dengesi, pozlama telafisi ve flaş* gibi belirli değişkenlere müdahale edebildiğiniz; ancak **enstantane ve diyafram değerlerini makinenin otomatik atadığı moddur.** Yani diyafram ve enstantaneye bu modda müdahale edemezsiniz.

Fotoğrafçılığa yeni başladıysanız ve sürekli otomatik modda çekiyorsanız fotoğrafçılığı daha iyi öğrenmek adına yavaş yavaş program moduna geçmelisiniz..



ENSTANTANE ÖNCELİKLİ ÇEKİM MODU

Makinalarımızda bu mod genellikle S veya Tv simgeleriyle gösterilir. Bizim için perde hızının önemli olduğu durumlarda kullanılır. Bu modda **makinaımız diyaframı kendi ayarlarken perde hızını ise kullanıcıya bırakır.**

Özellikle hızlı hareket eden bir obje çekileceği zaman, hareketi dondurmak veya harekette devamlılık hissini vermek istediğimizde bu modu seçip fotoğrafımızı çekebiliriz.



DİYAFRAM ÖNCELİKLİ ÇEKİM MODU

Bu mod makinamızda **A** veya **Av** sembolü ile gösterilir. Bu modu seçtiğinizde makine, diyafram hariç diğer bütün pozlama elemanlarına kendi karar verir. **Siz bu modda sadece diyaframı ayarlayabilirsiniz.**

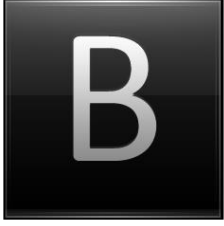
Bu mod genellikle alan derinliğinin önemli olduğu durumlarda kullanılır. Örneğin alan derinliği yüksek bir portre çekmek istiyorsunuz. Diyafram değerinizi 1.8 ayarladınız ve istediğiniz alan derinliğini elde ettiniz.



MANUEL ÇEKİM MODU

Çekim modları üzerindeki en önemli seçenek **Manuel** seçeneğidir. Bu seçenek kadranın üzerinde genelde **M** harfi ile ifade edilir. Siz bu modu seçtiğinizde makinanızdaki tüm pozlama değerleri sizin yaratıcılığınıza bırakılır.

Diyafram, enstantane, ISO, beyaz ayarı gibi değerleri tamamen kullanıcı ayarlar. Manuel çekim modu özellikle ileri seviye kullanıcıların artık fotoğraf makineleri üzerinde söz sahibi oldukları ve mevcut ışığa göre tüm ayarları kendilerinin yapabildikleri, deyim yerindeyse en profesyonel moddur.



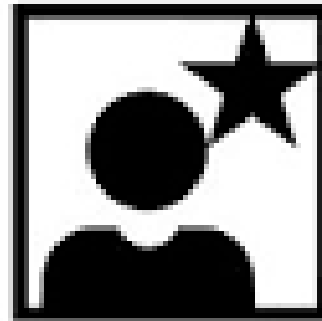
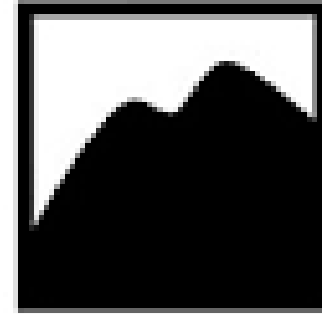
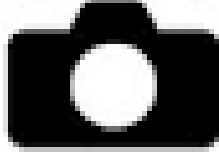
BULB ÇEKİM MODU

Bu mod makinalarımızda **B** simgesiyle ifade edilir. **Bulb modunu** seçip **deklanşöre bastığınızda deklanşörü basılı tuttuğunuz süre kadar örtücü (enstantane) açık kalır..**

Uzaktan kumandalar sayesinde elinizi uzun süre deklanşöre basmak zorunda kalmadan da çok uzun pozlamalar yapabilirsiniz. Bu özellik genelde yıldız pozlama gibi uzun pozlama gerektirilen durumlarda kullanılır. Şunu hemen belirtelim ki, Bulb modunu kullanırken **kesinlikle tripod kullanın.**

HAZIR ÇEKİM MODLARI

AUTO





PORTRE ÇEKİM MODU

Portre moduna geçtiğinizde kamera otomatik olarak küçük bir diyafram değeri seçer (f1.8, f2.8, f3.5) ve yalnızca portresini çekmek istediğiniz modele odaklanıp arka planı flulaştırır.

Ancak cevabın daha büyük kısmı lensinizin türünde saklı.



MANZARA ÇEKİM MODU

Bu mod tabiri caizse Portre Modu'nun tam tersidir. Makine Portre Modu'nda arka planı flu çekerken, Manzara Modu'nda her yeri net çekmeye çalışır.

Bu modda diyafram değeri (f/22, f/16 vs gibi) daha yüksek, enstantane değeri daha düşüktür. Dolayısıyla çekim yaparken tripod kullanmanız daha sağlıklı olacaktır.



MAKRO ÇEKİM MODU

Genellikle börtü, böcek, çiçek ve bilumum küçük eşyaları çekmek için kullanılan bir moddur. Makro modda çekim yaparken ışık sıkıntısı yaşayabileceğiniz için harici ışık kullanırsanız daha tatminkar sonuçlar alırsınız.

Makinenizin dahili flaşını kullanırsanız, ışık çekeceğiniz nesne üzerinde patlama yapacaktır. Bundan kaçının. Son olarak, kısa mesafelerde alan derinliği çok dar olduğu için netleme daha zordur ve bunu göz önünde bulundurarak çekim yapın.



SPOR ÇEKİM MODU

Hareket eden nesnelerin ve kişilerin net görüntülerini elde etmek için kullanılır. Kamera enstantane hızını otomatik olarak yüksek tutar. Bazı kameralarda Aksiyon Modu olarak da geçer.

Işık koşullarının iyi olduğu ortamlarda bu mod tercih edilebilir.



GECE ÇEKİM MODU

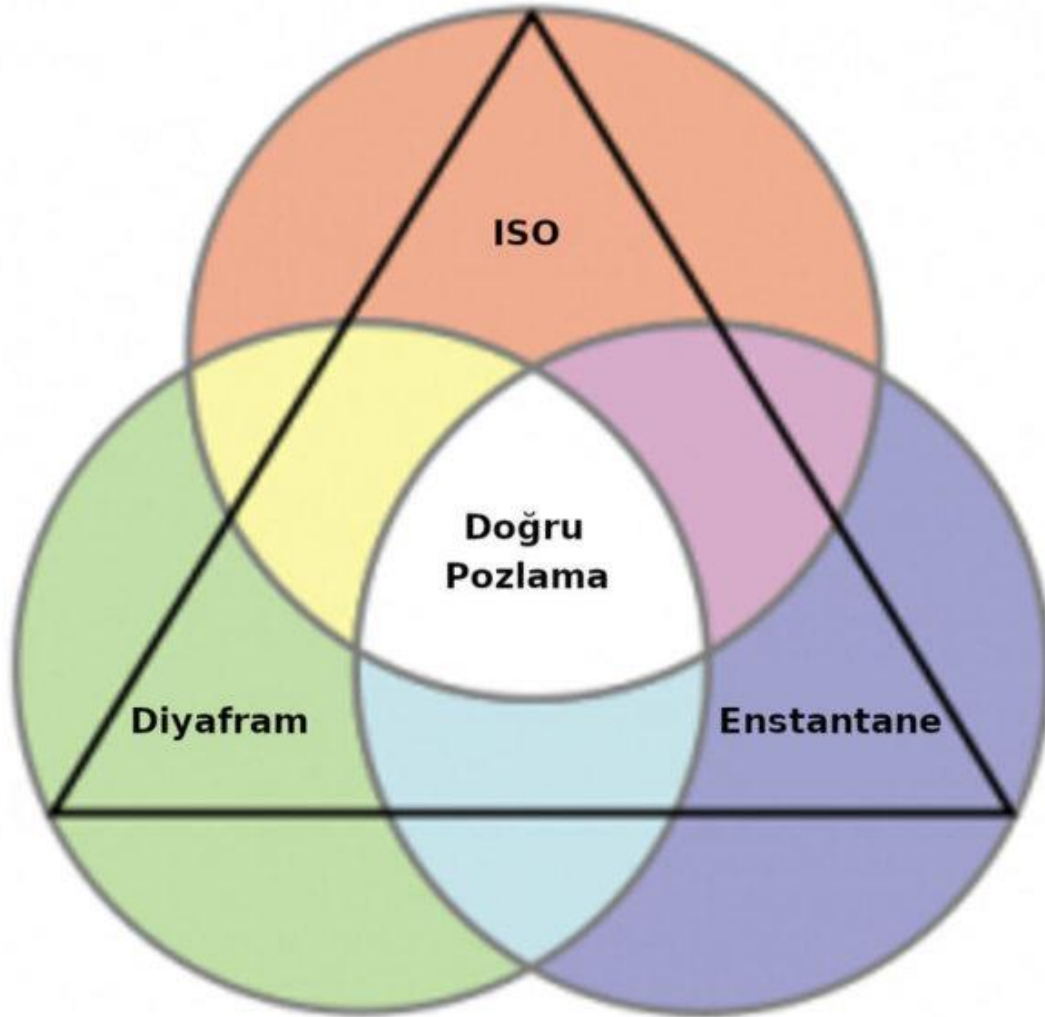
Gece Modu ışık miktarının yeterli olmadığı ortamlarda kullanılır. Kameranın enstantane ve diyafram değerini düşürerek uzun pozlamayla çekim yapmanızı sağlar.

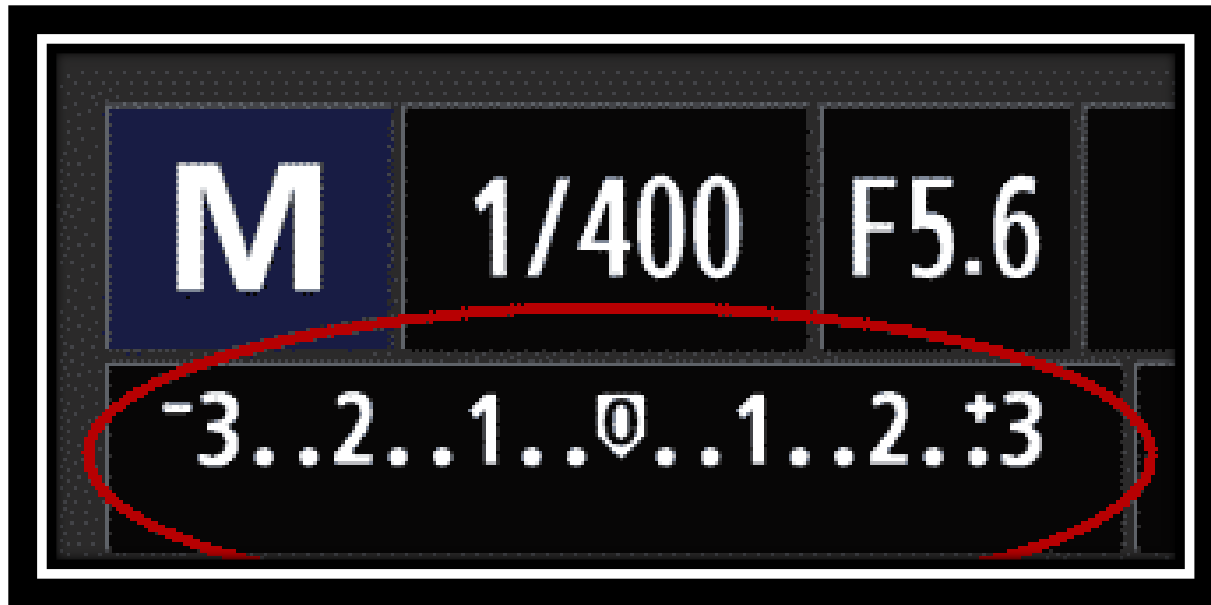
Gece Çekim Modu'nu kullanacaksanız mutlaka tripod kullanmanız gerekecektir. Aksi takdirde, bulanık bir kare edersiniz.

- **Diyafam (Aperture):** Işığın yoğunluğunu ve net alan derinliğini kontrol eder.
- **Enstantane (Shutter):** Pozlama süresi veya perde hızı olarak adlandırılır. Enstantane değeri arttıkça fotoğraftaki ışık ve hareketler artacaktır.
- **ISO:** Işık duyarlılığıdır. Doğru kullanıldığı zaman karanlık ortamlarda bile çekim yapma imkanı tanır.

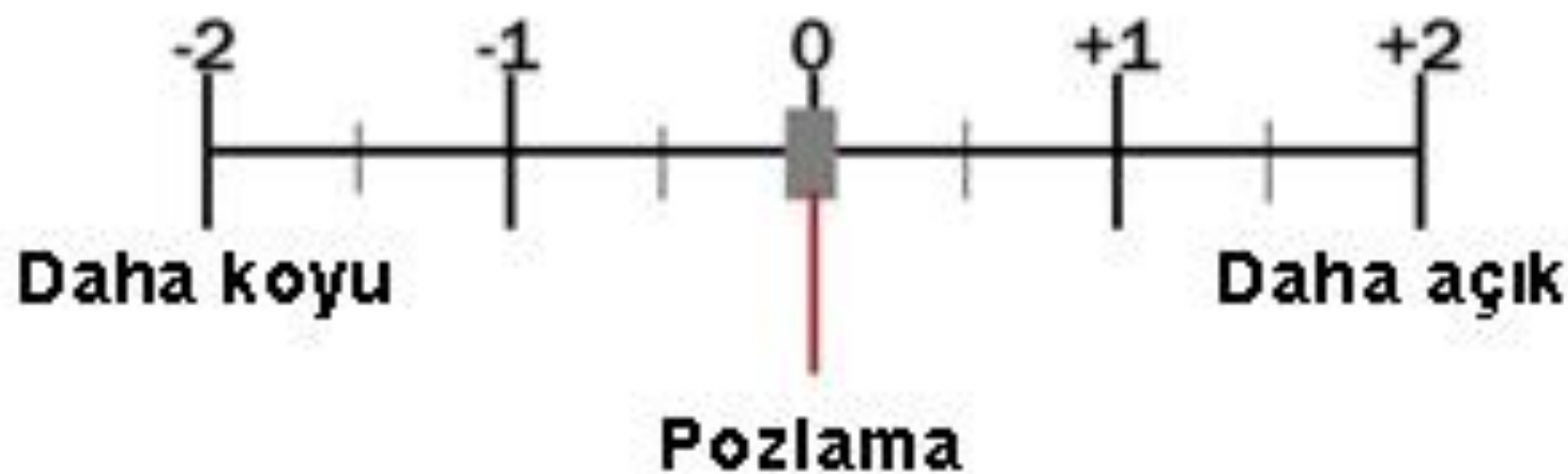
Diyafam Enstantane Eşdeğerlik Çizelgesi								
f:	2	2.8	4	5.6	8	11	16	22
Enstantane	1/1000	1/500	1/250	1/125	1/60	1/30	1/15	1/8

DOĞRU POZLAMA ÜÇGENİ





Pozlama Telafisi skalası



3.5%

-2.5
stops

4.5%

-2.0
stops

9%

-1.0
stops

18%

stops

36%

+1.0
stops

72%

+2.0
stops

95%

+2.5
stops

SIYAH : 0

BEYAZ : 250

GRI : 125

Ekran	Mod	Renk Sıcaklığı (K: Kelvin)
	Otomatik (Ambiyans önceliği)	3000-7.000
	Otomatik (Beyaz önceliği)	
	Gün ışığı	5200
	Gölge	7000
	Bulutlu, alacakaranlık, günbatımı	6000
	Tungsten ışığı	3200
	Beyaz floresan ışığı	4000
	Flaş kullanırken	Otomatik ayarlanır*
	Özel	2000-10.000
	Renk sıcaklığı	2500-10.000

